



ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๕๗

วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งของลูกหนี้ ในคดีล้มละลายหมายเลขดำที่ ล. ๘๕๕/๒๕๕๕ และ ล. ๑๔๒๒/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗

ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งของลูกหนี้ ในคดีล้มละลายหมายเลขดำที่ ล. ๘๕๕/๒๕๕๕ และ ล. ๑๔๒๒/๒๕๕๕ รวม ๒ คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๑. คำร้องที่หนึ่ง บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ จำกัด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ ยื่นคำฟ้อง บริษัท ไทยโอโซวอลล์ จำกัด ที่ ๑ บริษัท โฆษะโฮลดิ้ง จำกัด ที่ ๒ และนายชาย โฆษะวิสุทธิ ที่ ๓ ลูกหนี้ ต่อศาลล้มละลายกลาง ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสามเด็ดขาด และพิพากษาให้ลูกหนี้ทั้งสามเป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคดีล้มละลายหมายเลขดำที่ ล. ๑๔๒๒/๒๕๕๕

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ และวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๘ ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) สาขา สายน้ำทิพย์ - สุขุมวิท เจ้าหนี้เดิม ในวงเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามลำดับ มีกำหนดชำระคืนให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ และภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๘ ตามลำดับ โดยมีลูกหนี้ที่ ๒ ลูกหนี้ที่ ๓ และนายเชษฐ โฆษะวิสุทธิ ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ เบิกเงินเกินบัญชี และยอมผูกพันในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ นอกจากนี้ ลูกหนี้ที่ ๒ ยังได้ทำ หนังสือสัญญาจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไว้กับธนาคารฯ เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ เป็นจำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาลูกหนี้ที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาทั้งสองวงเงินดังกล่าว ธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ (เจ้าหนี้เดิม) ได้ติดตามทวงถามลูกหนี้ทั้งสามให้ชำระหนี้ แต่ลูกหนี้ทั้งสามเพิกเฉย ธนาคารฯ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ บอกลีกสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับลูกหนี้ที่ ๑ โดยให้ ลูกหนี้ที่ ๑ และลูกหนี้ที่ ๓ ชำระหนี้และบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังลูกหนี้ที่ ๒

ต่อมา วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ได้รับซื้อหรือ รับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ สิทธิเรียกร้อง ตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้นทั้งหมด จากธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努ฯ ซึ่งรวมถึงสินเชื่อหรือหนี้ของลูกหนี้ทั้งสามด้วย ต่อมาวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๓ บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ จำกัด (เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์) ได้รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ สิทธิเรียกร้อง ตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้นทั้งหมดจากบริษัทเงินทุน ธนชาติฯ ซึ่งรวมถึง สินเชื่อหรือหนี้ของลูกหนี้ทั้งสามด้วย และเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๔ บริษัท บริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ฯ ได้มีหนังสือทวงถามถึงลูกหนี้ทั้งสามให้ชำระหนี้อีกครั้งหนึ่ง แต่ลูกหนี้ทั้งสามเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ บริษัทฯ จึงยื่นคำฟ้องต่อศาลล้มละลายกลาง ขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสามเด็ดขาด และมี คำพิพากษาให้ลูกหนี้ทั้งสามเป็นบุคคลล้มละลาย โดยลูกหนี้ทั้งสามยังมีหนี้ค้างชำระเจ้าหนี้ รวมเป็นเงิน ๓๓,๒๓๕,๓๕๕.๐๗ บาท เจ้าหนี้ได้ประเมินราคาทรัพย์สินที่จำนองไว้ทั้งสิ้นเป็นเงิน ๔,๓๒๐,๐๐๐ บาท เมื่อหักหนี้ของลูกหนี้ทั้งสามแล้ว ลูกหนี้ทั้งสามยังคงเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ เป็นเงินจำนวน ๒๘,๙๑๕,๓๕๕.๐๗ บาท

๒. คำร้องที่สอง บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ จำกัด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ ยื่นคำฟ้อง บริษัท โรโตพลาส จำกัด ที่ ๑ นายชาย โฆษะวิสุทธิ ที่ ๒ และนายเอกลักษณ์ บัวทอง ที่ ๓ ลูกหนี้ ต่อศาล ล้มละลายกลาง ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคดีล้มละลายหมายเลขดำที่ ล. ๘๕๕/๒๕๕๔

ข้อเท็จจริงตามคำฟ้อง สรุปได้ว่า ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ขอสินเชื่อประเภทหนี้เบิกเงินเกินบัญชี หนี้เงินกู้ หนี้เงินกู้กิจการวิเทศธนกิจ และหนังสือรับรอง (การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน) กับธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) สาขาสาขายุทธศาสตร์ - สุขุมวิท เจ้าหนี้เดิม ดังนี้ (๑) กรณีหนี้เบิกเงินเกินบัญชี ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ทำหนังสือสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารดีบีเอส ไทยท努 ๑ วงเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘ โดยมีลูกหนี้ที่ ๒ ยอมตนเข้าทำสัญญา ค้ำประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ที่ ๑ ต่อมาวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ธนาคาร ดีบีเอส ไทยท努 ๑ มีหนังสือบอกเลิกสัญญา และบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังลูกหนี้ที่ ๑ และลูกหนี้ที่ ๒ โดยในวันดังกล่าว ลูกหนี้ที่ ๑ เป็นหนี้เบิกเงินเกินบัญชีต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย จำนวน ๕,๘๕๔,๕๑๘.๘๗ บาท และเป็นหนี้ดอกเบี้ยค้างชำระตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒ ถึงวันฟ้อง (๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔) เป็นเงินจำนวน ๒,๓๕๘,๖๑๘.๐๕ บาท รวมหนี้เบิกเงินเกินบัญชีถึงวันฟ้อง เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๒๕๓,๕๓๖.๕๖ บาท (๒) กรณีหนี้เงินกู้ ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ทำหนังสือสัญญากู้เงินจากธนาคารดีบีเอส ไทยท努 ๑ จำนวน ๒ ฉบับ ฉบับที่หนึ่ง ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘ เป็นเงิน ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท มีลูกหนี้ที่ ๒ ยอมตนเข้าทำสัญญาค้ำประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ที่ ๑ ส่วนฉบับ ที่สอง วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๑ เป็นเงิน ๒๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท (ต่อมาขอเบิกใช้เงินกู้เพียงจำนวน ๗,๒๕๗,๐๓๖.๕๑ บาท) มีลูกหนี้ที่ ๒ และลูกหนี้ที่ ๓ ทำสัญญาค้ำประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ ร่วมกับลูกหนี้ที่ ๑ หลังจากทำหนังสือสัญญากู้เงินแล้ว ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ผ่อนชำระหนี้ให้แก่ธนาคารฯ หลายครั้ง แต่ยังไม่หมดจนถึงวันฟ้อง (๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔) ปรากฏว่า ลูกหนี้ที่ ๑ เป็นหนี้ ตามสัญญากู้เงินฉบับที่หนึ่งรวมต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย เป็นเงิน ๑๑,๒๓๖,๔๕๐.๕๒ บาท และเป็นหนี้ ตามสัญญากู้เงินฉบับที่สอง รวมต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย เป็นเงิน ๑๑,๖๔๕,๒๒๓.๘๗ บาท (๓) กรณี หนี้เงินกู้กิจการวิเทศธนกิจ ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ทำหนังสือสัญญากู้เงินกิจการวิเทศธนกิจ เป็นหลักฐานให้ไว้ แก่ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 ๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๘ เป็นเงินสกุลเหรียญสหรัฐอเมริกา จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญ โดยมีลูกหนี้ที่ ๒ ยอมตนเข้าทำสัญญาค้ำประกันและยอมรับผิดอย่าง ลูกหนี้ร่วมกับลูกหนี้ที่ ๑ ในการขอเบิกรับเงินกู้ ลูกหนี้ที่ ๑ จะต้องออกตัวสัญญาใช้เงินให้แก่ธนาคารฯ ปรากฏว่า ลูกหนี้ที่ ๑ คงค้างชำระหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งครบกำหนดวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑ จำนวน ๒๗๗,๗๗๗.๘๐ เหรียญ ธนาคารฯ ได้เปลี่ยนแปลงเป็นเงินสกุลบาท เป็นเงินจำนวน ๑๑,๓๖๑,๑๒๒.๐๒ บาท ส่วนดอกเบี้ยค้างชำระตั้งแต่วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๑ ถึงวันฟ้อง (๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔) เป็นเงิน ๕,๔๖๐,๑๑๓.๐๔ บาท รวมเป็นหนี้ต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย จำนวน ๑๖,๘๒๑,๒๒๕.๐๖ บาท และ (๔) กรณีหนี้ตามหนังสือค้ำประกัน (การขอให้ธนาคารออกหนังสือ

คำประกัน) ลูกหนี้ที่ ๑ ได้ทำหนังสือรับรองขอให้ธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ ออกหนังสือคำประกัน ลูกหนี้ที่ ๑ ต่อบุคคลหรือนิติบุคคลต่างๆ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๑ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ธนาคารฯ ได้ทำหนังสือคำประกันลูกหนี้ที่ ๑ ต่อบริษัทต่างๆ รวม ๓ บริษัท ในการสั่งซื้อสินค้าและหรือในวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยสัญญาจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ต่อมาลูกหนี้ที่ ๑ ผิดสัญญาการซื้อขายสินค้า และหรือจ้างทำของต่อบริษัทคู่สัญญา โดยธนาคารฯ ได้ชำระเงินแทนลูกหนี้ที่ ๑ ให้แก่บริษัทคู่สัญญา เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ หลังจากธนาคารฯ ได้ชำระเงินแทนไปแล้ว ลูกหนี้ที่ ๑ มิได้ชำระเงินดังกล่าวคืนให้แก่ธนาคารฯ เมื่อคิดดอกเบี้ยค้างชำระตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ถึงวันฟ้อง (๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔) จำนวน ๕๒๔,๑๖๕.๓๕ บาท รวมเป็นหนี้ต้นเงิน พร้อมดอกเบี้ย เป็นเงิน ๑,๕๒๔,๑๖๕.๓๕ บาท รวมหนี้กรณีต่างๆ พร้อมดอกเบี้ย คิดยอดรวมถึง วันฟ้อง (๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔) เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๓,๔๘๔,๖๐๒.๒๐ บาท

เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาซื้อ หนี้เงินกู้ที่ไม่ก่อรายได้ จากธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพ และธนาคารฯ ตกลงโอนสิทธิของตนให้บริษัทเงินทุน ธนชาติฯ หรือนิติบุคคลที่เหมาะสมรายหนึ่งหรือหลายราย ซึ่งได้รับโอนสิทธิภายใต้สัญญารับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากบริษัทเงินทุน ธนชาติฯ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน ต่อมา วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๓ บริษัทเงินทุน ธนชาติฯ ได้ทำสัญญา โอนสิทธิในการรับซื้อหนี้เงินกู้ที่ไม่ก่อรายได้ให้แก่บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ จำกัด (เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป เป็นผลให้บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ฯ ได้รับไปซึ่งสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบและสิทธิเรียกร้องต่างๆ ในสินทรัพย์ด้อยคุณภาพและ หลักประกันของสินทรัพย์ดังกล่าว รวมทั้งสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ คำประกัน ที่มีต่อธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ (เจ้าหนี้เดิม) ดังนั้น เมื่อธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ ได้โอนสิทธิเรียกร้องในสัญญาสินเชื่อ ทั้งหมดของลูกหนี้ทั้งสามให้แก่บริษัท บริหารสินทรัพย์แม็กซ์ฯ แล้ว สิทธิเรียกร้องในสัญญาสินเชื่อ ของลูกหนี้ทั้งสามที่มีต่อธนาคารดีบีเอส ไทยท努ฯ จึงตกแก่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้มี หนังสือทวงถามให้ลูกหนี้ทั้งสามชำระหนี้แล้ว ๒ ครั้ง มีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน แต่ลูกหนี้ เพิกเฉยเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์จึงขอให้ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสามเด็ดขาด และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย โดยเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ตีราคาหลักประกันของลูกหนี้ที่ ๑ และ ลูกหนี้ที่ ๒ ที่เป็นที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่จดทะเบียนจำนองไว้ เป็นเงินจำนวน ๘,๒๒๔,๒๑๖ บาท เมื่อนำมาหักกับจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้ทั้งสามเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ จำนวน ๕๓,๔๘๔,๖๐๒.๒๐ บาท แล้ว คงเหลือหนี้อีกจำนวน ๔๕,๒๖๐,๓๘๖.๒๐ บาท

ตามคำให้การของลูกหนี้ที่ ๑ และที่ ๓ ในคำร้องที่หนึ่ง และลูกหนี้ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในคำร้องที่สอง ได้ความสรุปเหมือนกันว่า ลูกหนี้ (ผู้ร้อง) ให้การปฏิเสธฟ้องของเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ และต่อผู้ว่าหน้าของโจทก์ยังกำหนดจำนวนได้ไม่แน่นอน ลูกหนี้ทั้งหลายยังมีความสามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ครบถ้วน ไม่สมควรที่จะถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและไม่สมควรที่จะถูกสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

ลูกหนี้ที่ ๑ และที่ ๓ ในคำร้องที่หนึ่ง และลูกหนี้ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในคำร้องที่สอง ในฐานะผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลาง ได้ความสรุปเหมือนกันว่า ผู้ร้องโต้แย้งว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ที่กำหนดให้รับโอนหนี้มาโดยไม่ต้องบอกกล่าวแก่ลูกหนี้ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิของลูกหนี้ในฐานะที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ซึ่งมีอยู่ก่อนแล้ว ทั้งยังเป็นบทบัญญัติที่ตราขึ้นและมีผลใช้บังคับภายหลังจากมุลคดีนี้เกิดขึ้นแล้ว และเป็นกฎหมายที่มุ่งใช้เฉพาะกับลูกหนี้ในคดีนี้ มิได้ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ทำให้ลูกหนี้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ถือว่าเป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และมาตรา ๒๗๑ เป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลงดการพิจารณาและพิพากษาไว้ชั่วคราว และส่งคำให้การที่ได้โต้แย้งไว้ พร้อมทั้งคำร้องของผู้ร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และขัดต่อรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น หรือไม่

ศาลล้มละลายกลางจึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งความเห็นของลูกหนี้ (ผู้ร้อง) ตามคำร้องทั้งสอง ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องทั้งสองแล้วเห็นว่า เนื่องจากประเด็นตามคำร้องทั้งสองที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย มีประเด็นอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาคำร้องทั้งสองเข้าด้วยกัน และวินิจฉัยไปพร้อมกัน ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณา

พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางราชการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีตามคำร้อง ผู้ร้องซึ่งเป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลายหมายเลขดำที่ ล. ๘๕๕/๒๕๕๔ และ ล. ๑๔๒๒/๒๕๕๔ ได้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ และเป็นกรณีที่ศาลล้มละลายกลางต้องใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องทั้งสองไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ผู้ร้องได้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ โดยไม่ได้ระบุว่า เป็นมาตราใด พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ผู้ร้องจะไม่ได้ระบุบทบัญญัติมาตราของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ในคำร้องมีข้อความว่า “ที่กำหนดให้รับโอนหนี้มาโดยมิต้องบอกกล่าวแก่ลูกหนี้โดยอาศัยบทบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นบทกฎหมายที่จำกัดสิทธิของลูกหนี้ในฐานะลูกหนี้ที่มีสิทธิจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ซึ่งมีอยู่ก่อนแล้ว” ที่ทำให้เข้าใจได้ว่า หมายถึงบทบัญญัติมาตรา ๓๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งมีสาระสำคัญว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้อง โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งบทบัญญัติมาตรา ๓๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ ดังกล่าว ยังมีเนื้อหาสาระอย่างเดียวกับบทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งผู้ร้องได้ระบุมาตราไว้ชัดเจนในคำร้อง

ดังนั้น จึงมีประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย ๓ ประเด็นคือ

๑. ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ หรือไม่

๒. ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่

๓. ประเด็นที่สาม พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่มีการโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ๆ ที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ หมายความว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๖ ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเฉพาะกรณีที่มีการโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่เท่านั้น มิได้ให้อำนาจพิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีการโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อกฎหมายในระดับเดียวกัน หรือไม่ แต่อย่างไรก็ตาม ประเด็นว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ หรือไม่ เป็นการขอให้พิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีการโต้แย้งเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อกฎหมายในระดับเดียวกัน ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่ และประเด็นที่สาม พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๗ หรือไม่ นั้น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมาย ทั้งปวง”

มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ว่าด้วยบททั่วไป ที่กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศของรัฐธรรมนูญเอง ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับใด ๆ ว่า ถ้าบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มิได้มีข้อความใดที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและเสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติใด ของกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักการทั่วไปที่รับรองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ตามที่ได้มีบัญญัติในมาตราต่างๆ ของรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งโดยชัดแจ้ง และโดยปริยาย รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพที่รับรองไว้ โดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ว่า ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมาย ทั้งปวง โดยบทบัญญัติมาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใดที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติใด ของกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักการที่ยินยอมให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งยินยอมให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ ส่วนการกระทำใด สามารถอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้หรือไม่ การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างไร ที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี แต่บทบัญญัติมาตรา ๒๘ เป็นเพียงบทบัญญัติหลักการ มิได้มีข้อความใดที่บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติใด ของกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ได้ ประกอบกับประเด็นว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ และประเด็นว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๔๕ และ ๔๐/๒๕๔๕ ตามลำดับ

ดังนั้น ประเด็นที่สอง ที่ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ และประเด็นที่สาม ที่ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

สำหรับประเด็นที่สาม ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ๑๑ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายพันธ์ จันทรปาน นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง เห็นว่า ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอีก ๑ คน คือ นายมงคล สระฐาน์ วินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘

คงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยตามประเด็นที่สอง ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่ และประเด็นที่สาม ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่ นั้น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องบัญญัติให้มืองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค”

พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตรี วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ บัญญัติว่า “การโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่ธนาคารพาณิชย์อื่นหรือสถาบันการเงิน ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตาม มาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ได้บัญญัติหลักการในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในฐานะผู้บริโภคไว้ ส่วนจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการอย่างไร ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยกฎหมายดังกล่าวจะต้องบัญญัติให้มืองค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค แต่ปรากฏว่า ปัจจุบันยังไม่มีการตรากฎหมายดังกล่าวออกมาใช้บังคับ คงมีเพียงพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งใช้บังคับก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แม้ต่อมา กฎหมายดังกล่าวจะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติให้มืองค์การอิสระ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ก็เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคเป็นการทั่วไป โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจการค้าและผู้ประกอบธุรกิจโฆษณาต่อผู้บริโภค เพื่อให้ความเป็นธรรมตามสมควรแก่ผู้บริโภค ตลอดจนจัดให้มืองค์กรของรัฐให้เหมาะสมเพื่อตรวจตรา ดูแล และประสานงาน

การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ ในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภค ส่วนมาตรา ๓๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น บัญญัติเรื่องการโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีการควบกิจการเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่นว่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยการโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีเหตุผลในการประกาศใช้ว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับฐานะหรือการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ให้เกิดความมั่นคงและเข้มแข็ง จำเป็นต้องให้ธนาคารพาณิชย์สามารถควบกิจการเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการระหว่างกันหรือกับสถาบันการเงินอื่นได้ อันเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ได้บัญญัติว่า ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ “มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ทำให้เห็นได้ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายซึ่งเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องหรือกระทบสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภค ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ แต่อย่างใด อีกทั้งมาตรา ๓๘ ตรี แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็ได้บัญญัติไว้ชัดเจนแล้วว่า ในการควบหรือรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ แม้การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ดังนั้น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓

ประเด็นที่สาม ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ หรือไม่ นั้น

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ หากบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” วรรคสอง บัญญัติว่า “ให้ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่เก็บรักษาบัญชีและรายชื่อลูกหนี้ตามสินทรัพย์ที่โอนไปแล้วนั้นไว้เป็นบัญชีเฉพาะ และให้ลูกหนี้มีสิทธิตรวจสอบบัญชีรายชื่อของตนได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้เป็นบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้รับชำระหนี้เดิม ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะรักษาความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และหากปล่อยเนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ในการรับโอนสินทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย การบอกกล่าวการโอนตามวรรคสามอาจกระทำโดยประกาศรายการพร้อมรายละเอียดตามสมควรในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ ได้บัญญัติหลักการในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในฐานะผู้บริโภคไว้ ส่วนจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการอย่างไร ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติตามที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ส่วนพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ บัญญัติเรื่องการโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ในกรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น

ให้ถือว่าการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้บุคคลอื่นที่มีชื่อผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ ทั้งนี้ พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีเหตุผล ในการประกาศใช้ว่า “โดยที่สถาบันการเงินในปัจจุบันมีปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มทุนของสถาบันการเงินและกระทบกระเทือนต่อความสามารถในการให้สินเชื่อ ในภาคเศรษฐกิจ ฉะนั้น เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ สมควรแยกสินทรัพย์ ด้อยคุณภาพออกมาแล้วขายหรือโอนให้แก่บุคคลอื่นเพื่อบริหารสินทรัพย์นั้นต่อไป และเพื่อเป็นการ จูงใจให้มีการจัดตั้งนิติบุคคลดังกล่าว สมควรกำหนดให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านค่าธรรมเนียมและภาษี บรรดาที่เกิดขึ้นจากการขายหรือการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินมาให้นิติบุคคลรวมทั้งสิทธิประโยชน์ อื่นๆ จึงสมควรมีกฎหมายกำหนดสิทธิประโยชน์ที่นิติบุคคลนั้นจะได้รับ และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้” ทำให้เห็นได้ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินในกรณีเพื่อประโยชน์ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ แม้มาตรา ๕ จะบัญญัติให้มีการโอนสินทรัพย์ ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ก็ไม่ได้มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ แต่อย่างใด เพราะในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บ และรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้นจากลูกหนี้ แม้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้ ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ก็ไม่ได้กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตาม มาตรา ๓๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือในกรณีที่ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ เป็นบุคคลอื่นที่มีชื่อเป็นผู้รับชำระหนี้เดิม มาตรา ๕ ก็บัญญัติให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องบอกกล่าว การโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้อยู่แล้ว นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้

ดังนั้น พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ จึงไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนด
บริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายพันธ์ จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระภู

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ